

Tíz éve németül Szarvason

Német beszédű volt hangos április 29-én a szarvasi Vajda Péter Gimnázium és Szakközépiskola kollégiumának tanulószobája. Itt rendezték meg ugyanis azt a megyei versenyt, amit az iskola német nyelvi munkaközösségének tagjai 10 évvel ezelőtt indítottak útnak. Azóta is töretlen a lelkesedés, minden évben nagy érdeklődés kíséri ezt a megmérettetést.

A cél az, hogy a megye német nyelvet szerető és érto diákjait versenyre hívja, ezáltal lehetőséget biztosítson nekik arra, hogy összemérjék és csiszolják tudásukat, hiszen az országos középiskolai tanulmányi versenyen kívül erre nemigen adódik alkalom. A versenyt két kategóriában indítják: az I. kategóriában azok versenyeznek, akik heti három órában tanulják a németet, a II. kategóriában a nagyobb óraszámú tanuló diákok, ill. a középfokú „C” típusú nyelvvizsgával rendelkezők indulhatnak. A verseny két részből áll: az iskolai fordulóban egy tesztet és egy szövegértési feladatot kell megoldani. A szarvasi szóbeli döntőre viszont már csak a legjobb juthatnak

el. Az idei tanévben a megyéből 13 középiskola nevezett be, összesen 93 diákkal. Közülük mindkét kategóriában 7-7 versenyzőt hívtak be szóbelizni. A döntőben magadott beszédmákról folyt a társalgás, majd a képről való beszélgetés során bármilyen téma szóba jöhetett. A zsűri elnöke Sándorné Ursula Kirsch, a Szegedi Tudományegyetem tanára volt.

A következő eredmények születtek:

I. kategóriában:
I. helyezett: Verses Norbert (10. oszt.) Békés Megyei Farkas Gyula Mezőgazdasági Ipari Szakképző Iskola, Békés, felkészítő tanár: Egere Erika
II. helyezett: Makszim Timea (12. oszt.) Tevan Andor Gimnázium és Nyomdaipari Szakközépiskola, Békéscsaba, felkészítő tanár: Vidovec Erika

III. helyezett: Vidács Katalin (11. oszt.) Vajda Péter Gimnázium és Szakközépiskola, Szarvas, felkészítő tanára: Iván Mariann

II. kategóriában:
I. helyezett: Bucsi Erzsébet (12. oszt.) Kner Imre Gimnázium és Szakközépiskola, Gyomaendrőd, felkészítő tanára: Pappné Nagy Katalin

II. helyezett: Csordás Edit (11. oszt.) Kner Imre Gimnázium és Szakközépiskola, Gyomaendrőd, felkészítő tanára: Pappné Nagy Katalin

III. helyezett: Rácz Anita (9. oszt.) Vajda Péter Gimnázium és Szakközépiskola, Szarvas, felkészítő tanára: Pécsváradiné Tóth Anikó

Mind a hat tanuló értékes német nyelvi könyvjutalomban részesült.

- P -

Új helyen, de a régi lendülettel

A szarvasi Védőnői és Iskolaegészségügyi Szolgálat több változáson is keresztülment az elmúlt időszakban, mind belsejében, mind kívülről.

Belső szakmai átalakulás történt, a körzetmódosítás mellett új szempontokat is figyelembe kell venniük a védőnőknek: így az öt területi védőnő, három gyermekorvos, egy iskola (ifjú-sági) orvos mellett ezúttal nem kettő, hanem már három iskolai védőnő fogja látogatni városunk általános iskoláit. Június elsejétől feladatuk közből a kistérség ellátására is, s a következő hónaptól az EGYI-től a Családsegítő és Gondozási Központhoz kerülnek át. Külsőleg is megújultak, hiszen a régi címen (Vasút utca 46-48.) maradtak, viszont az épület keleti szárnyába költöztek át, mely a piac felőli kapubejárón át közelíthető meg, régi helyükre pedig visszakerült az ügyelet. Nem változtak azonban a tanácsadások és iskolai szűrővizsgálatok időpontjai, s változatlanul erre heti

öt alkalommal, a várandós tanácsadásra heti két alkalommal, s a csecsemő és gyermektanácsadásra hetente háromszor nyílik alkalom, melyre a 311-187-es telefonszámon lehet továbbra is bejelentkezni reggel 8 és 9 között.

A kert teret nyújt a gyerekeknek, hogy jó időben friss levegőn várakozhassanak az iskolai szűrővizsgálat alkalmával, mely általános orvosi vizsgálatból, valamint védőnői vizsgálatból áll. De a világos és tágas városban is kényelmesen elfér akár egy harminctagú osztály is, mely televízióval, videóval felszerelt, így a várakozás is kényelmesebben telik, ha korosztályuknak megfelelő oktató filmek tudnak nézni a gyerekeknek. Az orvosi rendelőhöz tartozó vetőközfülke szintén a diákok kényelmes és feszélytelen előkészítését segíti. A frissen festett, tiszta és tágas helyiségekben komfortosabban érezhetik magukat mind a szolgálat dolgozói, mind az ide látogatók. A

Kanadai képeklapok

A média hónapja

Gondolták volna, hogy a május hónap hat elnevezéssel bír? A május többféle névvel keresztelték már el elődeink: régi naptárainkban Pünkösöd havaként emlegetik; a római katolikus szokás a Szűz Mária hónapjának tekinti, innen ered a Mária hava elnevezés; de mondhatjuk azt is rá, hogy az ikrek hava; tavaszút; igéret hava; vagy az idők hónapja.

En kitaláltam számára egy hetedik elnevezést: a média hónapja. És hogy miért? Május 3-án volt a sajtószabadság napja, 17-én lesz a távközlési világnap, 18-án az internet világnapja, 19-én pedig a tömegátjékoztatás világnapját ünnepeljük.

A mára már hagyományosnak tekinthető médiumok, a film, újság, televízió, videó, internet egyre jelentősebb szerepet játszanak mindennapjainkban. A média segítségével tájékozódhatunk, a világ másik pontjairól is fontos információkat tudhatunk meg. Úgy tartják, hogy a média hatalommal bír, hiszen befolyásolhatja az emberek véleményét, felvevethet; egyre inkább hangoztatják a televízió és internet káros oldalait, főként a gyerekekre gyakorolt negatív hatását. Mindezek ellenére, ha nem lennének médiumok sokkal szegényebbek is lennének: nem kapnák hírt azonnal a világ eseményeiről; nem tudnák meg, hogy mi történt hazánkban és városunkban; nem ültethetnék le a fotóba egy szórakoztató magazinnal; nem ismerhetnék meg írók, költők műveit; nem cselelhetnének, vagy válthatnák e-mailt távol élő rokonainkkal; nem járhatnánk moziba; és nem nézhetnénk meg esténként kedvenc tévéműsorainkat. A média mára olyan szinten beépült életünkbe, hogy szinte észre se vesszük jelenlétét. Természetessé vált a világ minden részén, hogy médiumokat hozzanak létre, hogy kiszolgálják az emberek információ éhségét.

Kanadában is óriási számban jelennek meg napról napra, hétről hétre, vagy havonta az újságok. Csak Ontario államban több száz kiadvány kerül az olvasók postaládájába és az üzletekbe, ahol külön szektorban, hosszú polcrendszerben sorakoznak fel a lapok, és mint egy mini könyvtárban, akár a bevásárlóközpontban is leülhet az ember egy asztalhoz, hogy átlapozzon néhány magazint. Ontario legnagyobb példányszámú újságjai természetesen a torontói lapok, mint a *The Toronto Sun*, *Toronto Life*, *The Toronto Star*, vagy *The National Post*.

Nyolc országosan fogható kanadai televíziós csatornát tudtam összeismerni, ezek közül is a legnézettebbek a *CBC* és a *CTV*. Nekem legjobban a *Food Network* tetszett, amin reggeltől estig mennek a különböző főzés műsorok, a világ borvidékeire kalauzolnak el, vagy épp versenyre hívnak néhány profi séfet; a *HGTV*-t is szívesen néztem, melynek több lakberendezés, barkácsolós, kertépítős műsorát már itthon is adják a Spektrumon. Az összes nagy amerikai csatorna is fogható Kanada szerte, valamint európai műsorok is, így több száz csatorna közül választhatnak a kanadai tévénézők. Hogy ezeken el tudjanak igazodni, és műsort tudjanak választani, vasos kis újságba kellenek órákat böngészniük; s mire rátalálnának egy jó filmre, talán már vége is lenne, így egy nagyon okos kis program segít nekik. Ez mint egy teletext kezelhető: megmutatja időre, csatornára bontva a műsorokat, felsorolja, hogy akkor éppen, amikor keressünk, milyen műsorok kezdődnek, illetve mennek; vagy ha beírjuk kedvenc sorozatunk címét, kidobja számunkra, hogy mikor, melyik csatornán tekinthetjük meg. Egyszer kíváncsiságból én is rákerestem kedvenc sorozatomra - itthon két csatornán fut minden héten -, és amikor megláttam, hogy a hét minden napján szinte a nap minden szakában akár több csatornán is nézhetném, miként vadásznak New York pasijaira Carrie, Samantha, Charlotte és Miranda, akkor hirtelen a bőség zavarában azt se tudtam hová kapcsoljak.

A tizenöt négy rádióállomáson kívül kisebb, helyi adók is sugároznak. A különféle adók különböző rétegeket szórakoztatnak, több kifejezetten country zenét játszó adó van, de van rock csatorna is és olyan állomásra is rátaláltam, ahol egész nap könyveket olvasnak fel (éppen akkor valamelyik Harry Potter kötet volt soron) - ezzel szórakoztatják például azokat a kamionsofőröket és autósokat, akik az au-

tópályákon töltik fél életüket s emiatt nem tudnak szépirodalmat kézbe venni. Kanadában több filmstúdió, videóeffektus-stúdió is épült. A tömegesen gyártott amerikai akciófilmek és lövöldözős sorozatok mellett, vagy direkt ennek ellensúlyozására, Kanada igényesebb és romantikusabb mozifilmeket, tévésorozatokot forgat. Bizonyára mindannyian emlékszünk Anne Shirley történetére, vagy a közel száz részből álló Váratlan utazás kedves szereplőire, Sara Stenly-re, és kicsit bogaras nénjére, Hetty Kingre. S míg az amerikaiak olyan abnormális tévés műsorokat találnak ki, melyeknek célja boldog párkapcsolatok szétszaktatása, fiatalok félrelépésre csábítása, addig a Kanadaiak olyan műsorokat készítenek, melyekben randevúkat szerveznek és segítenek a fiatalok egymásra találásában (*Matchmaker*).

A közel 250.000 magyar származású kanadai közösségi intézményei az egyházak mellett a médiumok, legyen az írott vagy elektronikus. A kanadai-magyar újságok, televíziók és rádiók kulcsfontosságú szerepet játszanak a kapcsolatartásban, így a média a magyar közösség nélkülözhetetlen pillére. Napjainkban megjelenő sajtótermékeik: *Kanadai Magyarorság*, *Magyar Élet* közéleti hetilapok, *Magyar Hírlap* független politikai hetilap, *Magyar Krónika* közösségi lap, *Napjaink* Brit Kolumbia tartományban megjelenő társadalmi-közéleti havi lap.

A nagy "történelmi" magyar hetilapok a Torontóban 1950 óta nyomtatott *Kanadai Magyarorság* és 1957 óta megjelenő *Magyar Élet*. Mindkét újság konzervatívnak minősíthető nemcsak egyes álláspontjában, hanem maga a lap jellegében és összeállításában is. A *Magyar Élet* nagy része magyarországi jobboldali lapokból szerzett cikkekből áll, míg az újság kisebb része a torontói magyar közösség rendezvényeiről nyújt beszámolót. A többi lap közül a montreali *Magyar Krónika* különbözik legjobban a két nagyobb torontói hetilaptól. A havonta kétszer megjelenő 1000 példányszámú lap célkitűzése a helyi magyar közösség szolgálata. A *Krónika* valóban közösségi sajtó annyiból, hogy ritkán jelenik meg benne nyíltan politikai jellegű cikk, és az írások többsége kanadai, s főként Montrealban élő szerzőktől származik. Ezen felül a *Krónika* volt az első azon kanadai-magyar lapok közül, mely egy független netes honlapot szerkesztett, ahol a nyomtatott újságban megjelenő cikkek nagy része megtalálható. Azonban mint a kanadai-magyar újságok többsége, ez is önkéntes alapon működik - a szerkesztők és írók teljesen önkéntes munkájának köszönhetően jelenik meg.

Torontói székhelyű a két magyar nyelvű rádióadás, a heti kétórás *Független Magyar Rádió* és a *Vasárnapi Rádió*. 2002. szeptembere óta működik a heti felőrs torontói *Magyar Képek* televíziós program, amelyet Ontarióban az *OMNI* csatornán nézhetnek szombatnőként, s mely egyrészt magyarországi, másrészt saját készítésű műsorokat mutat be. Nagyon érdekes volt azt hallani, hogy amikor Magyarországról tudósítanak, akkor Kanadát emlegetik úgy, hogy „otthon”, „haza”. Magyarországról származó műveltség, ezért is adnak le többnyire régi felvételeket. Gazdasági helyzetünket lesújtónak tartják és nem értik, miért nem segítik a fiatal nemzedéket az egymást sűrűn váltogató kormányok. De a kanadai-magyar média nemcsak Torontóban éreztezt gyökereket, hanem az utóbbi években Ottawában is képernyőre került egy *Magyar Spektrum* nevű televíziós műsor.

Az írók és szerkesztők általában nem kommunikáció és újságírás szakon végeztek, hanem teljesen más a szakmájuk, így kimondottan a gyakorlat során sajátítják el az újságírás, televíziózás csinját-binját. Részben ezért is oly gyakran bizonytalan a kanadai-magyar média jövője. Látható azonban, hogy a magyar médianak mély gyökerei vannak Kanadában. Immár majdnem 100 évre nyílik vissza a kanadai-magyar sajtó kapcsolata, az egykori nyugati és vidéki újságokkal. Sok orgánus szünt meg az évek során, de sokak születtek és léptek helyükbe. A kanadai-magyar média nehéz helyzete mellett is példaértékű és elismerendő, hogy minden esetben társadalmi munka eredménye, valamint, hogy mindig kész a megújulásra: évről évre képes egy változó és sokszínű közösség megszólítására.

Demeter Zsuzsa

A Békés Megyei Könyvtár „Nagy Könyv” pályázatai

Irodalmi pályázat

Az Én Nagy Könyvem...

címmel mindazoknak, akik számára sokat jelent az olvasás és szeretik a jó könyveket.

A névvel, címmel ellátott önálló írásmű beküldésével minden kedves érdeklődőnek lehetőséget nyújtunk:

- a számára legfontosabb regény bemutatására
- a kiválasztott mű által szerzett olvasmányélmény megosztására

Határidő: 2005. május 31.
A beküldött pályamunkákat a Körös Irodalmi Társaság értékeli, életkor szerint három kategóriában:

- általános iskolát
- középiskolát
- felnőtt

Mindhárom kategóriában az első helyezést elért pályamunkákat 15.000,- Ft-os könyvtalvánnyal díjazzuk, valamint a www.bmk.iif.hu honlapon tesszük közzé.

Az elkészült pályamunkákon kérjük tüntessék fel az életkor szerinti kategóriát és jutassák el az alábbi címre: Békés Megyei Könyvtár Békéscsaba, Derkovits sor 1. 5600; vagy a anagykonyv@bmk.hu e-mail címre.

Honlapkészítő pályázat

„A Mi Nagy Könyvünk”

„Az Én Nagy Könyvem” címmel.

A pályázat témája: A pályázó(k) kedvenc regényének ismeretelmé, bemutatása írással, illusztrációk segítségével, olvasási élmények megosztása, közlése.

A pályázat feltételei: Hozzájáruló nyilatkozat a pályamű közzétételéhez; felelősség vállalás a honlap tartalmáért; pályázni lehet egyénileg vagy csapattal; a pályázat keretén belül a szerzői jogi törvény hatálya alá eső irodalmi alkotások nem tehetők fel, néhány soros idézet pontos és szabályos hivatkozással azonban megengedett. Pályázni lehet egyénileg és csoportosan 1-1 honlappal korhatár nélkül.

A pályázat benyújtási határideje: 2005. június 10.
Eredményhirdetés: 2005. június 17-én a www.bmk.iif.hu és www.beol.hu honlapokon.

Nyeremények: 1db digitális fényképezőgép, 2db pen drive.
A pályaműveket a Békés Megyei Könyvtár által megadott webhelyre kell felhelyezni.

Jelentkezés és részletes információk: anagykonyv-honlap@bmk.hu e-mail címen, vagy személyesen a Megyei Könyvtárban (5600 Békéscsaba, Derkovits sor 1.)

Fotópályázat

„Hol, mikor, mit olvasunk?” címmel

Jelentkezni papír- és digitális fényképekkel egyaránt lehet. A minimum 20 x 30 cm-es papírképeket személyesen vagy postai úton, a digitális fotókat a digitfoto@bmk.hu e-mail címen kérjük eljuttatni.

A legjobb képeket díjazzuk: az első helyezett 5.000, a második 3.000, a harmadik 2.000 forintos könyvvásárlási utalványt kap. A beérkezett fotókat kiállítás keretében előbb könyvtárunkban, majd a megye több városi könyvtárában is bemutatjuk, valamint megtekinthető lesz a www.bmk.iif.hu valamint www.beol.hu honlapokon.

Beküldési határidő: 2005. október 1.
A borítékra kérjük ráírni: Fotópályázat
Címünk: Békés Megyei Könyvtár 5600 Békéscsaba, Derkovits sor 1.